

ELS CENTRES DE CULTE

El dret de llibertat religiosa i el dret de culte

La llibertat religiosa és un dret fonamental regulat a l'article 16 de la Constitució Espanyola i desenvolupat per la Llei Orgànica 7/1980, de 5 de juliol, de Llibertat Religiosa.

A la Llei "L'Estat garanteix el dret fonamental a la llibertat religiosa i de culte"; i més endavant exposa que "les creences religioses no constituiran motiu de desigualtat o discriminació davant la Llei". En aquesta mateixa Llei Orgànica s'afirma "el dret de les esglésies, confessions i comunitats religioses a establir llocs de culte o de reunió amb finalitats religioses". Obstaculitzar arbitrària i injustificadament l'obertura de centres de culte és vulnerar l'exercici d'un dret fonamental especialment protegit a l'ordenament jurídic.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat el 19 de juliol 2006, en el seu article 161.2 explicita que *"Correspon a la Generalitat la competència executiva en matèria relativa a la llibertat religiosa"*.

Al preàmbul de la Llei 16/2009, de 22 de juliol, dels centres de culte del Parlament de Catalunya expressa que el buit legal que hi havia fins llavors sobre els centres de culte havia provocat disparitat de criteris entre els ajuntaments a l'hora de concedir llicències. I manifesta explícitament *"...que ni el dret urbanístic ni el dret administratiu municipal no limiten per se el dret fonamental de llibertat religiosa, i que les autoritats locals no poden imposar més limitacions que les imprescindibles per a preservar els drets fonamentals"*. Aquesta llei, des del respecte a totes les opcions religioses i de pensament regula els centres de culte en termes de neutralitat i amb l'única finalitat de facilitar l'exercici del culte, de preservar la seguretat i la salubritat dels locals i els drets fonamentals de tots els ciutadans relatius a l'ordre públic.

Aquestes condicions queden establertes al Decret 94/2010, de 20 de juliol, de desplegament de la Llei 16/2009, de 22 de juliol, dels centres de culte.

-
- **Ni el dret urbanístic ni el dret administratiu municipal no limiten per se el dret fonamental de llibertat religiosa.**
 - **La Llei 16/2009, de 22 de juliol, té una doble voluntat:**
 - **Garantir la possibilitat real d'obrir nous centres de culte a tots els municipis de Catalunya**
 - **Establir unes mateixes condicions de seguretat, higiene i salubritat d'obligat compliment en l'obertura de nous centres de culte.**
-

L'adaptació dels centres de culte creats amb anterioritat a la Llei 16/2009 de 22 de juliol, acaba l'11 d'agost de 2020

La Llei 16/2009 de 22 de juliol, i el Decret 94/2010 de 20 de juliol, preveuen les condicions comunes de seguretat, higiene i salubritat que han de complir els centres de culte de nova creació i que, per tant, són d'aplicació a tots els centres de culte creats a partir de l'aprovació d'aquestes normes.

Però quines condicions han de tenir els centres de culte que s'havien obert abans de l'aprovació d'aquestes normes sense tenir llicència? La disposició transitòria tercera del Decret 94/2010 de 22 de juliol (modificada per l'article 210 de la Llei 2/2014, de 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic) preveu que aquests centres han d'efectuar una comunicació del compliment de les condicions bàsiques de seguretat –definides en la mateixa disposició transitòria– davant l'administració competent en el termini de deu anys; finalitzant l'11 d'agost de 2020.

A la comunicació cal acreditar que el centre de culte funciona des d'abans d'entrar en vigor la Llei; i ho faran per mitjà de contracte de compra, de lloguer o inscripció del centre de culte al Registre d'Entitats Religioses, principalment.

Respecte a aquesta qüestió, cal recordar que no s'exigeix als centres de culte que ja existien prèviament a la Llei, l'obligació d'estar situats a una zona que admeti l'ús religiós. Pel principi constitucional de la irretroactivitat de les lleis, als centres creats abans de l'aprovació de la llei que obliga als municipis a preveure espais per a usos religiosos se'ls respecta l'emplaçament.

Els centres de culte de concurrència pública existents al moment de l'aprovació de la Llei 16/2009, de 22 de juliol, dels centres de culte, tenen de temps fins l'11 d'agost de 2020 per adequar la llicència municipal i la comunicació de l'acompliment de l'aforament i de les condicions bàsiques de seguretat relatives als mitjans d'extinció d'incendis, la solidesa estructural i les sortides d'evacuació.

Quines condicions cal complir per adaptar el centre de culte a la Llei?

Les entitats religioses han de comunicar a l'administració competent del compliment de les condicions bàsiques de seguretat. I en tot cas:

1. Una persona acreditada tècnicament ha de fer l'informe de solidesa estructural suficient del centre de culte.
2. Els espais han de disposar de mitjans d'extinció d'incendis, i com a mínim, d'un extintor de capacitat 21A-113B per cada cinquanta metres quadrats de superfície, amb un mínim de dos, en l'interior del centre, i un extintor per cada quinze metres de recorregut en els passadissos i accessos exteriors.
3. Els locals han de disposar de sortides d'evacuació conforme al que es determina en el decret segons el nombre d'assistents.

Aquestes mesures mínimes son per seguretat i salubritat i per interès dels fidels.

Les mesures bàsiques de seguretat que cal complir són relatives a l'estructura, els mitjans d'extinció d'incendis i l'aforament i sortides d'evacuació

Com s'acredita i es comunica el compliment d'aquestes condicions?

La comunicació conforme es compleixen les condicions esmentades s'ha de fer davant de l'Ajuntament tot presentant un **projecte tècnic signat per un enginyer, arquitecte o aparellador col·legiat** que acrediti el compliment d'aquestes condicions.

Cal comunicar el compliment de les condicions mitjançant la presentació d'un projecte signat per un enginyer tècnic, arquitecte tècnic o aparellador col·legiat.

Regulació dels centres de culte creats posteriorment a la Llei 16/2009 de 22 de juliol

La Llei 16/2009 de 22 de juliol, i el Decret 94/2010 de 20 de juliol, exposen les condicions comunes de seguretat, higiene i salubritat dels centre de culte de nova creació. Els centres de culte han d'ubicar-se a la zona del municipi d'acord amb el Pla d'Ordenació Urbanística del municipi que admeti l'ús religiós. També han de sol·licitar la inscripció del local com a centre de culte al Registre d'Entitats Religioses.

Han de complir les condicions establertes al Títol Segon del Decret 94/2010 de 20 de juliol, relatives a la seguretat, les mesures contra incendis, l'aforament, la seguretat estructural, l'estanqueïtat i l'aïllament, la ventilació i condicionament de l'aire, els serveis sanitaris, els accessos, les condicions d'accessibilitat i la protecció acústica. I cal comunicar al consistori que inicia la seva activitat, adjuntant el projecte tècnic signat per un enginyer tècnic, un arquitecte tècnic o un aparellador col·legiat i la resolució conforme consta inscrita l'entitat com a centre de culte al Registre d'Entitats Religioses.

-
- **Els centres de culte han d'ubicar-se a la zona del municipi d'acord amb el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. És important que les comunitats religioses s'informin als serveis municipals de les zones on es pot instal·lar un centre de culte abans de fer cap inversió.**
 - **Els centres de culte de concurrència pública creats en posterioritat a l'aprovació de la Llei 16/2009, de 22 de juliol, dels centres de culte, han de complir tots els requisits que marquen la Llei 16/2009 de 22 de juliol, i el Decret 94/2010 de 20 de juliol.**
 - **El compliment dels requisits s'ha d'acreditar amb un projecte tècnic signat per un enginyer, arquitecte tècnic o aparellador degudament col·legiat.**
-

El règim de comunicació en l'obertura de centres de culte

La Llei 16/2009 i el Decret 94/2010 estableixen l'obligació dels centres de culte de sol·licitar i obtenir llicències de culte abans d'entrar en funcionament. No obstant això, la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local, aprovada per les Corts espanyoles, preveu, en la disposició addicional dissetena, que les esglésies, confessions o comunitats religioses hauran d'acreditar la seva personalitat jurídica amb un certificat del Registre d'Entitats Religioses on consti la ubicació del lloc de culte que es pretengui obrir i, posteriorment realitzaran la comunicació pertinent a l'Administració corresponent, sens perjudici de sol·licitar la llicència urbanística que correspongui.

Per obrir un centre de culte les entitats religioses ho han de comunicar; però han de complir les formalitats i llicències que corresponguin, i les mesures de seguretat que preveu el marc legal dels centres de culte.

La participació de les entitats religioses en les planificacions d'ordenació urbanística municipal

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat el 19 de juliol 2006., en el seu article 161 exposa que en relació amb les entitats la Generalitat de Catalunya té “*la competència exclusiva en matèria d'entitats religioses que aconsegueixen llur activitat a Catalunya, que inclou, en tot cas, la regulació i l'establiment de mecanismes de col·laboració i cooperació per a l'acompliment de llurs activitats en l'àmbit de les competències de la Generalitat.*” I que “*Correspon a la Generalitat la competència executiva en matèria relativa a la llibertat religiosa*”. En aquest sentit, és important que en la gestió de la diversitat religiosa a l'àmbit local, es compti amb la complicitat, l'acompanyament i l'assessorament que ofereix la Direcció General d'Afers Religiosos.

Per una millor eficàcia i eficiència en la gestió de la diversitat religiosa és important que les entitats religioses i els representants de les federacions o els representants jeràrquicament superiors de les diferents confessions religioses i conviccions participin activament en els processos participatius que s'obren quan hi ha modificacions dels Plans d'Ordenació Urbanística Municipals.

Marc legal

- [Constitució Espanyola de 27 de desembre de 1978.](#) Article 16.
- [Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.](#) Article 161
- [Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local.](#) Disposició addicional dissetena.
- [Llei 16/2009, de 22 de juliol, dels centres de culte del Parlament de Catalunya](#)
- [Decret 94/2010, de 20 de juliol, de desplegament de la Llei 16/2009, de 22 de juliol, dels centres de culte.](#)